

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის

KA060120722563516

ბრძანება Nი-555

ქ. თბილისი

01 / ნოემბერი / 2016 წ.

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის საერთაშორისო მნიშვნელობის ხაშური-ახალციხე-ვალეს საავტომობილო გზის 56-ე კილომეტრზე რკინიგზის გზაგამტარი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „კ“ ქვეპუნქტისა და ამავე მუხლის და მე-4 პუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. დამტკიცდეს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა № 53, 1.11.2016 წ, საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილი საერთაშორისო მნიშვნელობის ხაშური-ახალციხე-ვალეს საავტომობილო გზის 56-ე კილომეტრზე რკინიგზის გზაგამტარი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (№ 53, 1.11.2016 წ) გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
4. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტს;
5. ბრძანება ძალაში შევიდეს საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
6. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში- საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა N7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

მინისტრი

გიგლა აგულაშვილი

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6ა, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№ 53

1 ნოემბერი 2016 წ.

I საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ხაშური-ახალციხე-ვალეს საავტომობილო გზის 56-ე კმ-ზე რკინიგზის გზაგამტარი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობა და ექსპლუატაცია.
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი, ქ.თბილისი, ალ. ყაზბეგის გამზირი N12.
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა - ახალციხის მუნიციპალიტეტი, სოფ. აწყური.
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 18.10.2016 წ.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – შპს „კოქს კონსალტინგი“.

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი:

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, წარმოდგენილია შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ხაშური-ახალციხე-ვალეს საავტომობილო გზის 56-ე კმ-ზე რკინიგზის გზაგამტარი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გზშ) ანგარიში.

პროექტის მიხედვით, არსებული რკინიგზის გზაგამტარი სახიდე გადასასვლელის ნაცვლად უნდა აშენდეს ახალი სახიდე გადასასვლელი.

გზშ-ს ანგარიშის თანახმად:

საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ახალციხის მუნიციპალიტეტში, შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ხაშური-ახალციხე-ვალეს საავტომობილო გზის 56-ე კმ-ზე, სოფელ აწყურში.

ვინაიდან, არსებული გზის გეომეტრიული და სტრუქტურული პარამეტრები ამ უბანზე არ აკმაყოფილებს პროექტირების სტანდარტის მოთხოვნებს 60 კმ/სთ სიდიდის საპროექტო სიჩქარისათვის - საჭიროა ახალი რკინიგზის გზაგამტარი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობა.

პროექტის არაქმედების ალტერნატივის განხილვისას აღნიშნულია, რომ პროექტის განუხორციელებლობა საგრძნობ ზიანს მოუტანს მოსახლეობას და ტვირთების გადაზიდვებს, ამჟამად არსებული სიტუაციის გამო. ხიდის მშენებლობა ხელს შეუწყობს ადგილობრივი მოსახლეობის დროებით დასაქმებას, ინფრასტრუქტურის განვითარებას, ტვირთების შეუფერხებელ გადაზიდვას. ყოველივე ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე, არაქმედების ალტერნატივა მიუღებლად იქნა ჩათვლილი.

სახიდე გადასასვლელის მშენებლობისათვის საჭირო კვლევა-ძიების პროცესში შეკრებილ იქნა ყველა ის მონაცემი, რომელიც აუცილებელი იყო საპროექტო სამუშაოებისათვის. შესწავლილ იქნა ხიდური გადასასვლელის რაიონი, ახლომდებარე სამშენებლო მასალების კარიერები, რკინიგზაზე აგებული ნაგებობები და მათი საექსპლუატაციო პირობები და თავისებურებები, ფლორა, ფაუნა და სხვა. აღნიშნულ კვლევებზე დაყრდნობით მოხდა ხიდის მშენებლობის ოპტიმალური ტერიტორიის შერჩევა, რომელსაც ნაკლები დატვირთვა აქვს გარემოზე. შესაბამისად, მისაღები ალტერნატიული ვარიანტი შეირჩა შემდეგი მოსაზრებების გათვალისწინებით, რომ სახიდე გადასასვლელი აშენდება უკვე არსებულის ნაცვლად, ანუ არ მოხდება ახალი ტერიტორიის ათვისება.

პროექტის მიხედვით, რკინიგზის არსებული გზაგამტარი სახიდე გადასასვლელის ნაცვლად მოეწყობა 90 მეტრი სიგრძის და 14.5 მეტრი სიგანის ახალი სახიდე გადასასვლელი. საჭირო იქნება ასფალტის საფარისა და საგზაო აღჭურვილობის მოწყობა დაახლოებით 540 მ საერთო სიგრძის ძირითადი გზის მონაკვეთებისათვის. სამშენებლო სამუშაოების პროცესის ხანგრძლივობა იქნება 14 თვე. საჭირო გახდება 2 სახლისა და 1 ჰამდე მიწის გამოსყიდვის პროცედურა. დროებითი შემოსავლელი გზის მიერთების წერტილებს შორის არსებულ საერთაშორისო გზაზე მოძრაობა ჩაიკეტება და მოეწყობა დახურული სამშენებლო მოედანი, რითაც შესაძლებელი გახდება არსებული ხიდის

დემონტაჟი და ახალი ხიდის მშენებლობა თავისუფალ გარემოში ახალი ხიდის მშენებლობისა და შესაბამისი მისასვლელი მონაკვეთების დასრულების შემდეგ დროებითი შემოსავლელი გზა გარდაიქმნება ისევ ადგილობრივი დანიშნულების გზად, ხოლო რკინიგზის დროებითი გადაკვეთა გაუქმდება. ასევე, საჭირო იქნება გრუნტის ამოღება 1000 მ³ მოცულობით. მოეწყობა ასფალტის საფარი დაახლოებით 420 მ სიგრძის შემოსავლელი გზის მონაკვეთისათვის, ამ მონაკვეთის უსაფრთხო ფუნქციონირებისათვის მოეწყობა 100 მ-მდე სიგრძის რკინაბეტონის კედელი.

სამშენებლო სამუშაოების პროცესში მთავარი პირობა არის სარკინიგზო მიმოსვლის შეუფერხებელი მოძრაობა. შესაბამისად, საპროექტო ზონაში, რკინიგზაზე მოეწყობა ერთდონიანი სტანდარტული გადაკვეთა, რომელიც მშენებლობის დასრულებისთანავე გაუქმდება. აგრეთვე, მოხდება რკინიგზის ელმომარაგების 5 ბოძისა და 80 მეტრამდე სიგრძის ელექტროგადამცემი ხაზებისა და სამომხმარებლო ძაბვის 12 ბოძისა და 250 მეტრამდე სიგრძის ელექტროგადამცემი ხაზის გადატანა. მოეწყობა ერთი წყალსატარი მილი. განხორციელდება არსებული ხიდის დემონტაჟი.

ვინაიდან ახალი სახიდე გადასასვლელი ეწყობა არსებული სახიდე გადასასვლელი მიმდებარედ, შერჩეული ალტერნატივით ფლორასა და ფაუნაზე ზემოქმედება არ არის მოსალოდნელი. აღნიშნულ ტერიტორიაზე არ არის განთავსებული საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილი მცენარეთა სახეობები. ტერიტორია არ წარმოადგენს დაცულ ცხოველთა სახეობების საცხოვრებელ გარემოს.

საპროექტო უბანი მდგრადია და მშენებლობისათვის დამაკმაყოფილებელ საინჟინრო-გეოლოგიურ პირობებში იმყოფება. იგი თავისი გეომორფოლოგიური, გეოლოგიური და საინჟინრო-გეოლოგიური პირობებიდან გამომდინარე განეკუთვნება II (საშუალო) სირთულის კატეგორიას.

ანგარიშში წარმოდგენილია საკვლევი ტერიტორიის ტექტონიკა და სეისმურობა. საქართველოს სეისმური საშიშროების რუკის მიხედვით, საკვლევი ტერიტორია განლაგებულია 8 ბალიან სეისმურ ზონაში.

მშენებლობის პროცესში დასაქმებული პერსონალის მაქსიმალური რაოდენობა 20-25 კაცი იქნება.

მშენებლობის პერიოდში წყალი გამოყენებული იქნება სასმელ-სამეურნეო მიზნებისათვის. ტექნიკური მიზნებისათვის წყალი გამოყენებული იქნება მხოლოდ მოსარწყავად.

სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით გამოყენებული იქნება სამშენებლო მოედნის მიმდებარედ არსებული წყაროების წყლები. სასმელი წყლის მარაგის შესაქმნელად გამოყენებული იქნება სასმელი დანიშნულების რეზერვუარები.

სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების შეგროვება მოხდება 10-15 მ³ მოცულობის ჰერმეტიკულ ამოსანიჩბ ორმოში, საიდანაც გატანილი იქნება საასენიზაციო მანქანებით ხელშეკრულების საფუძველზე.

ვინაიდან ბეტონის წარმოება ადგილზე არ არის გათვალისწინებული, საწარმოო ჩამდინარე წყლების წარმოქმნას ადგილი არ ექნება.

მშენებლობისას მოსალოდნელია, როგორც არასახიფათო - ინერტული ნარჩენების, ასევე სახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. შავი და ფერადი ლითონების ჯართი დაგროვების შესაბამისად ჩაბარდება ჯართის მიმღებ პუნქტებში. სხვა სამშენებლო ნარჩენების განთავსების ადგილს საქმიანობის განმახორციელებლის მიერ შეთანხმდება ადგილობრივ მუნიციპალიტეტთან.

სახიფათო ნარჩენების დროებითი განთავსებისათვის მოეწყობა სპეციალური სათავსი. აღნიშნული ნარჩენები დაგროვების შესაბამისად გადაეცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციებს.

მშენებლობის ეტაპზე წარმოქმნილი საყოფაცხოვრებო ნარჩენები შეგროვდება სპეციალური მარკირების მქონე დახურულ კონტეინერებში და მათი გატანა მოხდება ახალციხის ნაგავსაყრელზე.

გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილია გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები. კერძოდ განხილულია ხიდის მშენებლობისას ატმოსფერულ ჰაერზე მოსალოდნელი ზემოქმედება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები ტექნიკის მუშაობისას, შედუღების სამუშაოებისას, მიწის სამუშოების წარმოებისას და სხვა.

ზემოქმედება მოსალოდნელია ხმაურთან დაკავშირებითაც, როგორც მშენებლობის, ისე ექსპლუატაციის პერიოდში. აღნიშნულია, რომ მშენებლობის პერიოდში მოსალოდნელია ხმაურის დონის მომატება (გაანგარიშებები ჩატარდა ხმაურწარმომქმნელი წყაროების ერთდროული მუშაობის გათვალისწინებით). წარმოდგენილია შემარბილებელი ღონისძიებები ხიდის მშენებლობის ფაზაზე ხმაურის გავრცელების დონეების შემცირების მიზნით. ექსპლუატაციის ეტაპისთვის ხმაურდამცავ ღონისძიებად მითითებულია საპროექტო დერეფანში ხე-მცენარეების გაშენება.

ნიდაგის და გრუნტის დაზიანება-დაბინძურების თავიდან აცილების და ზედაპირული წყლის დაბინძურების თავიდან აცილების მიზნით განხილულია სხვადასხვა გარემოსდაცვითი მოთხოვნები.

საჯარო განხილვის ეტაპზე წარმოდგენილი კოორდინატებით დადგინდა, რომ საპროექტო ტერიტორია ხვდება სასარგებლო წიაღისეულის ღრვი-გუჯარეთის მადნიანი კვანძის კეთილშობილი და იშვიათი ლითონების შესწავლა-მოპოვების ლიცენზია № 0528-ის (შპს „კალკასუს მინერალს გრუპ“) კონტურში, შესაბამისად აღნიშნული ტერიტორია ექვემდებარება წიაღზე დამაგრებას. აღნიშნულია, რომ ხიდის მშენებლობის დაწყებამდე მოხდება შესაბამისი შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტის სამინისტროში წარმოდგენა.

ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილ დოკუმენტაციას თან ერთვის, მშენებლობის პროცესში მოსალოდნელ ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირებისა და ნარჩენების მართვის გეგმა.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად დადგენილი პირობები ასახულია წინამდებარე დასკვნის III თავში.

III. პირობები

საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია:

1. უზრუნველყოს საქმიანობის განხორციელება წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, მონიტორინგის გეგმის, შემარბილებელი ღონისძიებების, ვალდებულებებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
2. არ განახორციელოს სახიდე გადასასვლელის მშენებლობის დაწყება, სანამ არ მოხდება საპროექტო ტერიტორიაზე დაფიქსირებული ლიცენზიის (№ 0528, შპს „კაუკასუს მინერალს გრუპ“) მფლობელთან შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტის საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში წარმოდგენა;
3. სახიდე გადასასვლელის მშენებლობის პერიოდში აწარმოოს ხმაურის დონის მუდმივი მონიტორინგი და საჭიროების შემთხვევაში გაატაროს დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებები;
4. უზრუნველყოს „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და რეკულტივაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესრულება;
5. იმ შემთხვევაში, თუ საპროექტო გზის მშენებლობა გამოიწვევს საკომუნიკაციო ობიექტების გადატანას, უზრუნველყოს აღნიშნული კომუნიკაციების მფლობელებთან შეთანხმება. ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება გარემოზე ზემოქმედების ნებართვას დაქვემდებარებული ობიექტების ტრასის ცვლილება - უზრუნველყოს მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული პროცედურების გავლა;
6. უზრუნველყოს მშენებლობის პერიოდში წარმოქმნილი ნარჩენების მართვა მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად;
7. დაგეგმილი ხიდის სამშენებლო სამუშაოების დაწყების და ასევე ექსპლუატაციაში შესვლისთანავე აცნობოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს;
8. ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში დასკვნის გადაცემა განახორციელოს „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით.

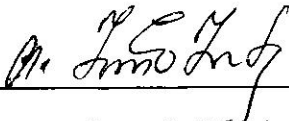
შენიშვნა: გზმ-ს ანგარიშში მითითებული ყველა შემარბილებელი ღონისძიებების რეკომენდაციების შესრულების და მონიტორინგის განხორციელების ვალდებულება ეკისრება საქმიანობის განმახორციელებელს.

IV. დასკვნა

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით წარმოდგენილ შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ხაშური-ახალციხე-ვალეს საავტომობილო გზის 56-ე კმ-ზე რკინიგზის გზაგამტარი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით, საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია მხოლოდ წინამდებარე დასკვნის III თავში გათვალისწინებული პირობების დაცვით.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების
დეპარტამენტის უფროსი

თამარ შარაშიძე
(სახელი, გვარი)

(ხელმოწერა)

